RISALÈ
MANUSCRIT

ÉCOL
ROYA
DES JE
DE LANG
DE PAR

~~278~~

41

1

Manuscrit N°. 24.

Bibliothèque de l'École Royale des Jeunes de Langues de Paris

Inscrit au Catalogue, §. 2, Langue Turque, sous le N°. ~~[illegible]~~ 63

شهزادهٔ جوان بخت
طال بقاه حضرتلرینك سرور
پر سرورلری ایچون نظم اولان
كلپیچ رنكین رساله‌در
بندهٔ قدیمی
م

نقش بسم الله الرحمن الرحیم ‌ ‌ اسم اعظم بودر لوح عظیم

حمد لله ایلدم فتح کلام ‌ ‌ ذکر حقیله اولور مقصود تمام

ایرشور هر کمسیه اندن مدد ‌ ‌ ایلهلم حمد و ثنایی بی عدد

اولدر سلطان تجلا نیام ‌ ‌ قادر قیوم رزاق انام

اون سکز بیک عالمی وار ایلدی ‌ ‌ قدرتینی آنده اظهار ایلدی

خالق خلاق در حی صمد ‌ ‌ ذات پاکی قل هو الله احد

قدرتی ظاهر در آنک بیشمار ‌ ‌ دور ایدر شمس و قمر لیل و نهار

بندهٔ فرمان بریدر انس و جان ‌ ‌ آنک امریله طورور کون و مکان

انس و جانی خوش یرتدی آدمی ‌ ‌ آدم ایله قلدی زیور عالمی

عالمی

عالمی وار ایلین پروردکار — لطفن اظهار ایلین پروردکار

کن دیدی خلاق رب العالمین — بر دم ایچره اولدی یوروی زمین

بر اوج خاکه نظر قلدی همان — صورت آدم ظهور ایتدی عیان

چار عنصر ایتدی پیدا اولا — قدرتی باینده برشاه وکدا

بری باد و بری آب و بری خاک — بریسی آتش در آنک سوزناک

اولدر در اول پادشاه بی زوال — وصف ذاتیده جمالیله جلال

ذره سندن نور الور مهپاره لر — لمعه سندن محو اولور سیاره لر

ایده لم شکر خدایی بی عدد — ابر شرده وشمسلره اندن مدد

خدمتنده مهر و مه لیل و نهار — عرش و فرش و نه فلک هر نه کم وار

آنی مدح ایتمکده عاجزدر عقول — ایله توحیدی دلا مدحنده اول

مجرم و عاصی کنهکارم ولی — اومرین کیم عفو ایده بن بی دلی

يوزقراسی آب رحمتله يونه		دست توبيله يدن قبرم قونه

اومرين روی سياهم اغ اولا		يانديغم يردنيه ده اوجاغ اولا

استرين بن خسته آنی دايما		شربت ذوق خدا اوله شفا

بنم يادين كوسترم ديدادنی		بولنه خرج ايدم عمرم وارنی

بودر اميدم نيم روز جزا		دستكيرك عون حق اوله دلا

ديلرم حقدن كه پس اهل قبور		شول زماندن كم بر آياغ اوده طور

صبح وش عرض ايليم روی سفيد		طالعم مسعود اولا بختم سعيد

يا الهی سن ميسر قل آنی		ايليه محروم لطفكدن بنی

حرمت سرجمله ختم المرسلين		رحمتينه اولا وزيادين قرين

## در وصف حضرت فخر عالم		سرور سرفراز بنی ادم

ايله لم مدح رسول مجتبا		اوله وصفيله كوكللر پر صفا

اولدر سلطان عالم فخر دین | پیشوای سالك اهل یقین
اسمی احمد هم محمد مصطفی | فخر عالم درکه محمود خدا
سرور سر جمله ختم المرسلین | طولدی نوریله آنك روی زمین
اولیا وانبیانك بهتری | اكلوراكی جهانك سروری
سرفرو اتدی اكا خیل رسول | هر بری بولدی مرادینه وصول
انبیانك اولدر سر چشمه سی | آنك جاریدر شفاعت اشمه سی
استر ایسك ای كوكل اندن مدد | جان ودلدن ایله ذكرین لا یعد
ویرا اكا هر دم صلواتیله سلام | خیر یله ختم اوله ایشك بالتمام
بو قدر آنك كیبی بر شاه كریم | بحر قدرت ایچره بر دُر یتیم
هر كیم اكا جان ودلدن بنده در | اول كشی اولمز جهانده زنده در
كیم آنك عشقی شرابن نوش ایدر | شویله دریالر كیبی اول جوش ایدر

حضرت حق که امر ایدی جهاد ... ایلدی سن جمله عالم اعتماد

انکیچون اولدی بو کون مکان ... جمله نك مطلوبیدر فخر جهان

انکیچون دوّر ایدر دوّر فلك ... انکیچون عاشق اولمشدر ملك

کون یوزندن نور آلور شمس ضحا ... نور عدلی عالمه ویر ضیا

خاکپاینه یوز اوردی مهر وماه ... هر بری بر بنده دردن کلاه

جان ودلدن اولمشز که مطیع ... روز محشرده بوله اوله شفیع

سن میسر ایله یارب بنده که ... عاجز و بیچاره افکنده که

دستکیر اوله حبیبك مصطفی ... بوقدمی بنده که روز جزا

عون بسم الله الرحمن الرحیم ... بو دردد دلهرد عامز یا کریم

در مدح چهار یار گزین ... رضوان الله علیهم اجمعین

حضرت پیغامبر ایله یار غار ... اولدیلر اهل ولایت چار یار

اول ابوبکر

اول ابو بكر و عمر و عثماندر — جامع قران ذو الاحساندر

بیر سیدر تكری ارسلانی علی — مرد میدان شجاعتدر ولی

هر بری میر ولایتدر یقین — رحمة الله علیه اجمعین

بونلرك عشقی كمك كوكلمده در — بس لوای حمدك اول اوكلمده در

سیم سورجان و كوكلدن بونلری — خوش كچر روز جزاده كونلری

هر كه سومز بونلری اولدی یزید — سایه وش اولسون جهانك تا ابد

قندم وار درسه محب چاریار — یوز سوررلر پایینه نی اختیار

بوللرینه جان و دل اولسون فدا — راه حقده كم بولردر رهنما

پیرو شرع محمددر یقین — هر بریدر آل اصحاب كزین

یا الهی سن بزه ایله نصیب — چاریاره اوله وز یارین قریب

چار یار باصفانك حرمتی — قل تخلد جنت اكرم امتی

الهی بودرردایم دعا — مغفرت خواهم بیسر ربنا

سننسن اول سلطان ستار العیوب — سننسن اول تواب غفار الذنوب

ایله کل یاربّ دعامز مستجاب — سوز بودر والله اعلم بالصواب

مدح پادشاه هفت کشور — سریر سلطنته عدل کستر

حضرت پادشاه ظل الله — یوز سوردی آیغینه مهر یله ماه

پادشاه جهان مظفر فردر — خسرو عالم سکندر در

کوکب بختی فروبر مهر — کون یوزی فیض نور ایدر دهر

کون کبی دست زرفشانی مدام — یازدی اوراق کلستانی تمام

وردر حسادی دهری کلشن ایلر — مهر دیداری شهری روشن ایلر

مهر عدلی ویرور جهانه ضیا — خوش کچر سایه سنده شاه وکدا

بنده دراکه زمرهٔ آدم — دور عدلنده خوش کچر عالم

قوم قوپلنجی اولدی اکه قمر / چاکرینك بریسید زحاور

اولدر پادشاه عادل دل / دکل اوصافن ایلمك قایل

بنده‌ین بنده اول شه دهر / جودی لطفندن اومرین بهر

دیله ای مرادی حضرتدن / اولمه خالی دعای دولتدن

بر کدا سن که ایله شاه دعا / برمراد ایلیه سنی مولا

اومرین حق دعاکی اید قبول / نامیدك وار ایسه اوله حصول

کوهر نظمی آشکار ایلیه / آینی توزینه نثار ایلیه

عرض حال ایله شاه دورانه / نهیج امیدك ایره پایانه

سوزیله حالکی بیان ایله / قیل و قالك نه در عیان ایله

اومرین اول ویره مرادانك / اوله مقبول جمله حاجاتك

اولا ذکر حقی یاد ایدم / دل و جانی انکله شاد ایدم

فتح باب اولدی فیض فضل اله / اولدی جاری دلمه بسم الله

کون کبی اولدی خاطرم روشن / مرغ جانه آچلدی بر کلشن

خوش بهار اولدی کل کبی عالم / اوته طور دیدی بلبله نالم

شهر کلشن کل ایله دونندی / هر چیچک درلو رنکه بویندی

جامهٔ آل کیدی شاهد کل / کلدی فریاد و ناله یه بلبل

کوزی آچلدی نرکس چمنک / نور محض اولدی یوزی یاسمنک

دوشنوب صحن صفهٔ صحرا / کتورر سوسن الده جبینی صفا

ایلیمه امتثال ایدمر انده قلم / مدح واوصاف پادشاهی قلم

دم نوروز ایرشمش ایدی اودم / دولت ایله که تخته بصدی قدم

مقدمنده اوشاه دورانک / کوکلی کوزی آچلدی دنیانک

خوش صفا کلدی بلبل جانه / باشلدی مرغ دل خوش الحانه

عون حقیله فتح باب اولدی — یازیلوب گل گبی کتاب اولدی

کام بخش اولدی نطقمک نامی — خدمت شهمده اولمه درکامی

نظر پادشاه مظهر اولا — سوزلرم هر بریسی جوهر اولا

خسروا التفاتک ایله بنم — اوله شیرین گل گبی سخنم

گوشوار اوله شاهدی نظمه — عرض دیدار ایلیه گلوب بزمه

سوز گوهر دگه قیمت اولماز انجا — تا که مقبول لطف حضرت اولا

گرچه سوز یوق سوزمده دره قدر — قیمت اولمایه گر اولورسه نظر

ایردی فیض الله ربانی — ایلدم مدح ظل یزدانی

درمقدم شریف شهریاری — سلطان صدرنشین کامکاری

ایلدی بر صبحدم کشف نقاب — عرض دیدار اتدی خلقه آفتاب

گون یوزی قرویردی دوی عالمه — نوربخش اولدی ضیاسی آدمه

اول کون ایرشدی عطارد مقره — سیر ایدردی نجم سعد ایله بیله

پادشاهک کوکبی بولدی شرف — کون کبی فیض ایتدی نوری هر طرف

مطلع صبح سعادتدر او شاه — یوز دریا بینه هر کون مهر و ماه

حضرت سلطان مراد خان بن سلیم

تخته کچدی کلدی اول شاه کریم

قلدی عزتله سریر اوزره جلوس — ایلدی سر جمله بکلر پای بوس

ربع مسکونک سر آمد بکلری — قودی سر پای سریره هر بری

دولت و عزتله دیوان ایلدی — قوللرینه لطف و احسان ایلدی

حق تعالی دولتن قلسون زیاد — ایلدی عالمی خوش عدلیله داد

همتی بالا بلند و نیک بخت — اکه اولمشدر مسلم تاج و تخت

مصر سلطاندر او شاهک بندهسی — تاجداران جهان افکندهسی

بو سکندر در مظفر فر در اول — کشور اسلامده سرور در اول

سیرایدر هر کون کنش رخسارنی — مشتریدر کورمکه دیدارنی

بر کرم کانیدر اول اهل هنر — بنده سینه لطفله ایلر نظر

قوللرین شوقیله دلشاد ایتمده — غصه دن سر جمله آزاد ایتمده

بیلکده هر کسه لطف و عطا — کورمدک آنک کبی اهل سخا

دایما لطفی آنک مبذولدر — خلق عالم انکیچون قولدر

شاه خاورنیک فرمانیدر — قلعهٔ مینای بکلرخانیدر

اولدی دربان آستاننده زحل — بولدی بر دورِ فلکده خوش محل

مجلسنده زهره در سازنده سی — دف طوتر دایم قمر در بنده سی

دیده بان درکاهنه شمس و قمر — کوزله دِرلر دُرآنی شام و سحر

آستانینه کلوب ستیانه لر — یوز سوررلر اول قمر رخساره لر

پادشاهك دور عدلنده تمام ‌ ‌ ‌ هر بری بولدی فلكدن بر مقام

بو قدیمی بندهٔ افكندن در ‌ ‌ ‌ لطفی ایله دایما شرمنده در

اولمشمدر بندهٔ فرمان بری ‌ ‌ ‌ قومشمدر بو یولنده جان وسری

حق تعالی روز افزون ایلسون ‌ ‌ ‌ دولت و اقباله مقرون ایلسون

كوزلدن اول بندهٔ فرمانی ‌ ‌ ‌ قالمامشدر كورمدك احسانی

ایدهلم دایم دعای دولتن ‌ ‌ ‌ ایلسون مولا زیاده حشمتن

دولت و اقبالی اولسون پایدار ‌ ‌ ‌ تخت عزتده همیشه برقرار

نه فلك دوندكجه طوردقجه زمین ‌ ‌ ‌ سایه صالدقجه بو طاق هفتمین

آستانی ملجأ و ماوی اولا ‌ ‌ ‌ ایشكی افلاكدن اعلا اولا

حرمت سرجمله ختم الانبیا ‌ ‌ ‌ بو در ای دل دعامز دایما

استوار اوله شه صاحب علم ‌ ‌ ‌ سرفرو ایتدی آكه شاه عجم

کوردی شمشیرین عدوی نابکار　　کسدی جاندن امیدی بیقرار

دایما دشمنلر اولسون سرنکون　　داغلر اولسون بغری باشنه دکون

چلدی شمشیرین اودم بهرام جنك　　شیر نر قالدی اودم حیران و دنك

بو قدیمی بندهٔ افکندهسی　　لطفی ایله دایما شرمندهسی

در مدح پادشاه عالی علم　　ظل الله فی العالم

شه سلطان مرادین سلیم جان　　چراغ نور چشم آل عثمان

جهان ملکینك اولدی پادشاهی　　سعادت اولدی آنك پادکاهی

جهان پژمرده ایکن اولدی خرم　　اوشاه اولدی حیات افزای عالم

گنش کبی ضیابخش اولدی دهره　　قمروش نوریله فوردی شهره

مه نو کبی در قاشی هلالی　　گنش آسا منور در جمالی

نهال سرو بلندی صالدی سایه　　فلك فرقنده خورشید سمایه

منوّر ایلدی مهرک جمالن / جهان کورمش دکل آنک مثالن

همایون طلعت فرخنده فالی / قول اتدی کندویه صاحب کمالی

همیشه عزّت و دولتله مقرون / مرادی اوزره دوندی چرخ گردون

اوله دولت سعادت همنشینی / جهانک اولدر شاه گزینی

سلیمان صدر یوسف قدر عالی / قول اتدی خلقی کون کبی جمالی

سرآمد پادشاه محترم در / سعادت منبعی اهل کرم در

او شاهک سایه سنده خلق عالم / اولوبدر دولت ایله شاد و خرّم

سرافراز اوله عمر نازنینی / که طوتدی عدل ایله روی زمینی

جهانی لطف ایله قلدی بنده / قدیمی قولیم اول شاهه بنده

نوله قلسم آنک لطفیله خنده / که بر اکسکلین ملک سخنده

کوکل گنجینه سین شوقیله اچدم / سوزم کوهرلرین پایسنه صاچدم

بریلر

بر یدر مظهر احسان اولورسم	دری دولتده عالی یر اولورسم
سنك سایکده خوش ای ظل یزدان	مرادم اوزره دوندی قطب دوران

قصیده در مدح پادشاه اعظم مولی ملوك العرب والعجم

خسرو عالی علم شاه کریم	ظل یزدان سایهٔ رب رحیم
شاه عادلدر همیشه دادبخش	منتظم حال اولدی عالم حق علیم
آیغی طپراغنه قلدم نثار	مردم چشمم الندن اشك سیم
پادشاه دهر عالیشاندر	ذاتنه مخصوص در لطف عمیم

سرور سلطان عالم شاه دین
حضرت سلطان مرادخان بن سلیم

ذات پاکی نور محض و پاك دین	خلق ایدیدی حق علی خلق عظیم
بوقدیمی بندیکه ایله نظر	معرفت بحرنده بر دریتیم

طوغری یول بولدی کلدی درکاهکه — قالمش آیقده او طبع مستقیم

راستی احسانکی کوزلر شها — بنده بیچارهٔ افکنده ایسم

شربت احسان و لطفک قل عطا — تا بوله صحت بوزینی بو سقیم

دست جود یله شها تیغ الم — کندومک بغرینی قلمشدر دونیم

او قدم کلشنده وصف عارضک — دامنم پر قلدی سیم ایله نسیم

مدحنک کونبده سیدر باغده — مرغ جان بلبل اولمشدر ندیم

دولتکده اولدی کلزار جهان — روضهٔ رضوان جنات نعیم

ایلرم شاها دعای دولتک — روز و شب شوقیله بالله العظیم

استوار اوله اساس تخت و بخت — اوله سن دنیا سراینده مقیم

یا الهی فخر عالم حرمتی — مستجاب اوله دعام یا کریم

اغاز سخن عندلیب جان — بجناب حضرت شاه جهان

کل ای کلزار نظمك عندلیبی
کوردسن کل کبی روی حبیبی

کلوب نوروز سلطانیله بردم
مشرف اولدی جمله خلق عالم

نغایت شنلکی وار کلستانك
کوز آلندی یوزی کولدی جهانك

طونندی هر چچك بیر بهاره
که دوندی هر بری نقش نکاره

ایرشدی شاهد کل کلستانه
یوزن بازدی آنك دور زمانه

کلی کوریجه عاشق اولدی بلبل
پریشان حال اولدی اکه سنبل

کل و بلبل کلوب کلزاره بینه
بولشدی ایکی حسرت بربرینه

بو کونلر روز وصلت کونلریدر
وصاله سنده عزم اتسك یریدر

اچلسون کلشن نظمك بهاری
سوزك صو کبی اولسون انده جاری

ایده کور کل کبی رنکین رساله
آنی عرض ایت شه صاحب کماله

دوام دولت شاه دعا قل
آنك وصفنده نظم دلکشا قل

سوزك رنكين ونازك تركل اوسون — اوقوسون اهل دللر بلبل اولسون

كتور كلزار عمرك برك بادن — شه دورانه عرض ايليه بهارين

ايدوب بر نخل بند كلشن جان — اوله دل بلبل مرغ خوش الحان

لسان حالله سر جمله ازهار — ايده بد دهر يسي كشف اسرار

اچلدي لاله اسادلدن داغم — اوينيدي كل كبي روشن چراغم

ايدوب دريا كبي جوش وخروشي — كتوروب يين اورودي كله بوشي

باش اچوب بسلدي حقه نياره — سكا استركه اي شه نامه يازه

كوزندي حسرو اكل كبي رنكين — عروس بكر فكر نظم شيرين

قصيده در وصف بهار — بنام حضرت شهريار

كلدي ير شندي نسيم نوبهار — جنت فردوسه دوندي هر ديار

كل كبي تودور سلطاني بينه — كجدي تخت كلشن اوزره كامكار

هر چمن صفه دوشندی باغده | سایه صالدی اوستنه سرو چنار
گل کبی قلدی معطر عالمی | هر طرف بوی بنفشه مشکبار
گلشن اوجاغن اویردی لالەلر | شمع یقدی کیجه نرکس بیشمار
چشم مستان عذارك شوقنه | آچلوب گل نرکس اولدی آشکار
نوبهاری عالمك کلدی یوزی | دور حسنکده سنك ای گلعذار
کاکل ریحانك سودالری | سنبلی قلدی پریشان روزکار
بوینی بوردی غم گیسو کاله | باغده مسکین بنفشه بیقرار
غصه گیسولرك دن سرورا | کی پریشان حالده زلف نگار
گلشن کوبکده ای غنچه دهن | آقید بدر کوزلروم ایکی بکار
خسروا عالمده بو نظم نیم | اولدی بر رنکین نحل یادکار
حسرت دوبکله آقن کوزیشی | قلدی هر سو باغ دهری لالەزار

ای قدیمی ناله و فریاد ایله | بزم گلشنده اوتورسون هزار

ال آچوب ایله دعای دولتن | پادشاه عالمک لیل و نهار

صدر عزتده اوله ثابت قدم | پادشاه کامبخش و کامکار

فر ویره مهر جمالی عالمه | خسرو آفاقدار اول شهریار

قصیدهٔ بلبل و گل | مجلس شهده اولدی خوش شبگل

گلوب وقت سحر افغانه بلبل | شکایت ایلر اول سلطانه بلبل

صلیور شاهد گل خار و خس‌له | نه ایچون ناله ایلر یا نه بلبل

خراش خار آنک جاننه کچدی | دوشبدر خنجر هجرانه بلبل

فغان یوق یوم صنمک هزارک | اوقور وصف گلی رندانه بلبل

صونر دستنده المثلا ساغر | شراب گل ایچر رندانه بلبل

هزاران مرغ زارک نغمه سازی | که بکزر خوش نفس خوش خوانه بلبل

گلستان جمالك وصفن ایلر — نیجه یکرز دل سوزانه بلبل

دعای دولت شاه جهانه — مداوم در عجب شاهانه بلبل

یوزاور رشاهد گل آیینه — عجب نازك دد رندانه بلبل

گوروب گلشنده هرگون گل عذارین — اوقور در دیله یا نه یانه بلبل

معلم خانهٔ گلزار ایچنده — گلستان اوکن درمرغانه بلبل

طونندی گللر ایله صحن گلشن — دمیدر گلسه خوش الحانه بلبل

اوقور اوصاف مدح شهریاری — ثنا ایلرسه دورانه بلبل

گل ایله همدم اولدی دورنده — دوشیدر شمدی خوش احسانه بلبل

قدیمی گل کبی اوصاف شاهی — اوقوسون کتمه سون یابانه بلبل

گوکل مرغی دعای شاه عالم — بو طاق سربلند ایوانه بلبل

حریم کویکك گوینده سیدر — شهادل مرغی در شاهانه بلبل

هزاران آفرین اکه جهانده — او لیمز هم نفس بردانه بلبل

دعا کویکدر اول مرغ خوش الحان — براشر مجلس سلطانه بلبل

نثار اتدی ثنا سنبللرینی — سنک کبی کل خندانه بلبل

در بیان سور پادشاهی — مجلس سرور بخش شهنشاهی

چون بهار اولدی طوندی هر طرف — عالمه ازهار و کل وردی شرف

شاه عالم سوره اتدی ابتدا — اولدی عالم آنک ایله دلکشا

پادشاهم سنت سور ایلدی — آنک ایله خلقی مسرور ایلدی

خدمته بل باغلدی اهل صفا — آستان دولته صبح و مسا

بو صفا انجامی کورنجه کنش — اولدی بزمکاه شهه جاروب کش

سلدی سوپردی سرای صبحدم — فرش دیبا ایله دوشندی حرم

سیم و زر ایله اولدی زیور شهنشین — آنده سیر ایلیه اول شاه کزین

قوللرینه دیدی اول شاه جهان / هر بری بر جانبه اولدی روان

امرینه فرمان بر اولوب هر بری / دعوت ایتدی آستانه بکلری

هر طرفدن کلدی طوردی صاغ صول / پادشاه اولدی مرادینه وصول

حمد لله اولدی عالم شادکام / دولت شاه جهان ایله تمام

کچدی شاه کلسر بر کلشنه / تا چمن صفّه سراسر دوشنه

بزم سور خسرو داورانچون / اولکولر یوزلو کوزل طالحون

سرولر صف طوروب کلزارده / کوردی بو آیین حدمتکارده

صولده‌ی صحن سرای ژاله‌لر / قانتم بویندی آنده لاله‌لر

هر درخت اولدی شهابر نخل بند / صالدی سایه نیتکم سرو بلند

نوبهارک شویله آچلدی یوزی / نرکس مستانه دراتک کوزی

باشن آچوب ایلر دعا اطفال کل / پادشاه دهره بو در حال کل

بلبل آمین اوقیوب ایلر نیاز	آل اچر آنکه که سرو سرفراز

دولت و عزتیله شاه جهان | اودم ایرشدی سراینه همان

شاه عالم کلدی آت میدانندە | سایه صالدی نه فلک ایوانندە
دولت و عزتله اول شاه گزین | همین شهنشین اوزره جلوس اتدی
کلدی بربر اوزایه اهل هنر | شاه عالم آنلره اتدی نظر
اولدیلر احسانه مظهر هربری | آستان شاهه قودیلر سری
اولدیلر اول پادشاه بحر و بر | آیغینه یوز سوردی شمس و قمر
کچدی عزتله گلستان تختنە | رشک ایدر خرشید عالم بختنە
پادشاه دهرک اولدی همدمی | کلدی عزتله وزیر اعظمی
اهل ارکان برابر کلدیلر | آستان دولتنه یوز سوردیلر
دست همتله او سلطان گزین | لطف و احسان اتدی آنلره همین

جمله دیوان اهل شادان اولدیلر
کل کبی هر بری خندان اولدیلر

شاه عالم ایلدی تخته جلوس
ایلدی سرجمله پای بوس

پادشاه سرور سلطان دین
بیکلره خلعت عطا قلدی همین

حضرت سلطان مرادخان بن سلیم
پادشاه سرور مرد کریم

ظل یزدان سایهٔ رحماندر
عدل گستر خسرو دوراندر

شاه عالم والیء والاهمم
قهرمان قهر نریمان جم حشم

جمله عالم بندهٔ فرمان بری
کلدی اقبال ایلمکیچون هر بری

خدمته بل بغلدی بر وکدا
دوشدی چینی سماط اهل صفا

پادشه عالی ضیافت ایلدی
قوللرینه خوش رعایت ایلدی

حدی یوق پایانی یوق قدر نعمتک
رونقی وار ذوق و شوق و صحبتک

درلو شربت کاسهٔ فغفورده / سوندیلر خلقه صفای سورده

شربتی لطفی ایله قندردی دلی / نعمتی خوانیله طویردی ولی

بو دل غمگینمز اولدی کشاد / حق تعالی ایلسون عمرن زیاد

خلق عالم شویله اولدیلر غنی / کوشنی چکدی اودم دهر دنی

ایلدی قوللرینه لطف عمیم / بنده سینه ایتدی احسان عظیم

بودر دایم دعامز صبحگاه / گل گبی فرخنده اولا پادشاه

یا الهی قل زیاده حشمتن / صد دعزتن دوام دولتن

اول درر روی زمینه پادشاه / خدمتنده مهر ومه زرین کلاه

خسرو خاور دراننك مهتری / خوش تماشامتن بلورلر هر بری

اول درر اول پادشاه نیك نام / بولدی عالم دور عدلنده نظام

گلدی ایرشدی دلاوقت عروس / طبل شوکت چالنوب دوگلدی کوس

آسمانه ایردی بو صیت صدا — اولدی عالم انکیله دلکشا

اولدی شاهم سنت سورسرور — اوقویالوم مدح سلطانی بیور

امر ایدوب دیدی اول سلطان کزین — اهل دللر بر یره کلدی همین

اوقودیلر مدح سلطانی تمام — ذات پاکنه اندیلر هر صبح وشام

اولدیلر احسانه مظهر هر بری — آستان شاهه قودیلر سری

ایلدیلر ال آچوب حقه دعا — پادشاهک کوکلنه ایردی صفا

دربیان اهل ساز بمقام تبه نواز

مرغ دل مدحینه آغاز ایلدی — بر بوجه ایوانه پرواز ایلدی

همتی بالا بلندی وپرهوس — مدحنک کوبیدی سیدر خوش نفس

باشلدی سوزه بلند آوازایله — نغمه ساز اولدی که اهل ساز ایله

کوکب ایوانه ایردی بو خبر — دایم الدی اله کلدی قنر

چنکله چالندی مجلسده رباب / دف طوتر الملش الینه ماهتاب

بزم شاهده زهره درسازنده سی / شمس بر رقاصه بکر زنبده سی

چرخ اورر رقاص وش دورر فلك / مجلس شاهه ایرشدی دونرك

صبح دم شاهك سراینده کنش / بال آچوب جولان ایدر طاوس وش

یوز سورب کلدی قمر ایوانده / مشعله یقماغه آت میدانده

کیجه سیرنده شو دکلو یاندی موم / شعله سندن کوکده کوزنر نجوم

شمع نخل سنت سور سرور / عالمه بخش ایلدی کون کبی نور

زین اولوبدر شوبله نخلی کل کبی / مدحن اوقور مرغ دل بلبل کبی

صانه شکوفه در آچلمش بر بهار / درلو درلو رنکله نقش نکار

صد هزاران آفرین نقاشنه / لاله وکل طقمش آنك باشنه

قدی موزون قامتی سروبلند / هر بداغی وار دده آنك نخل بند

18

یا یمغه یا قلمغه صبح و مسا — جمع اولورلر پروانه دللر دایما

آسمانیلر کیوب مهپاره لر — آتش ایشین یقدی آتش پاره لر

بال آچوب افلاکه آغاز ایلدی — یا م چرخه چقدی پرواز ایلدی

شهی دورانه بو درعرض حالی — قدیمی بندهٔ درگاه عالی

بر کرم کانیدر اول پادشاه — سایهٔ رحمانیدر ظل الله

بو زسورب کلدم دری دیواننه — مظهر اولسم بر یدر احسانه

اول درر اول پادشاه دلکشا — سایه سنده خوش کچر بای و گدا

ظل یزدان پادشاه بحر و بر — منبع جود سخا کانی گوهر

آنی طوپراغنه قلدم نثار — سوزلرم گوهرلرینی بی شمار

بو قدیمی بندهٔ افکندهٔ — استرین اوله ترقی بنده سیه

اومرین که البته اکه نظر — البته احسان قولنه سیم و زر

خلعت دیبای زیبا یله هم — مجلس سوری سراسر ایده م

برغریب افتاده دونی کس یتیم — بر نظر قل که ای مرد کریم

بنده غمدن بن قولك آزاد قل — شاه زاده با شیجون دلشاد قل

فقر الندن اولمشم در پایمال — قالدم آیقده دمیده آلوم آل

ای شهی کان کرم جود سخا — ذاتکه مخصوص صد لطف و عطا

بو قدمی بر دعا جکدر سنك — دایما کوکلی خوش ایله آنك

اومزیکم بنده مقبول اولام — آستان دولتنده قول اولام

بر کرم کانیدر اول اهل هنر — بنده سندن اکسك اتمز در نظر

کوزله دیر دیر بنده فرمانی — بذل ایدر در لطفله احسانی

ایلمکده هر کسه لطف و عطا — کورمدم آنك کبی اهل سخا

حق تعالی دوزن افزون الیسون — دولت و اقباله مقرون الیسون

اولدی

اولدی احسانیله هرکس بر مراد · حضرت حق السون عمرن زیاد

اوم بنکم سوزلرم مقبول اوله · قولو که احسان ولطفک بول اوله

قصیدهٔ شاه جهان · حضرت کامبخش وکامران

سعادت تختی شاهان منزلیدر · بوکون سلطان مرادخان منزلیدر

در درکاهک ای سلطان عالم · امیر تاجداران منزلیدر

جهانده سدهٔ عالم پناهک · فلکده مهر رخشان منزلیدر

قپوکدر ملجاء ارباب دولت · اشکک اهل دیوان منزلیدر

نوله کوندرسک ای قاشی کمانم · مژک اوقلارک جان منزلیدر

خیالک خسروا کتمز کوزمدن · که شمسک برج میزان منزلیدر

سرکویکده الحان ایتدکم بو · هزار انک کلستان منزلیدر

بلاغت طوپنی چلدم طوپکده · بو یار وطوب وچوکان منزلیدر

بولور یومرده دل آنده حیاتی لبک سرچشمۀ جان منزلیدر

ایرشدک کعبۀ کوی وصاله دم قربان جانان منزلیدر

کوزمدن اکسک اولمز قلو باشم شها العلک بدخشان منزلیدر

کرم کانی مروت منبعیدر یدی عمان واحسان منزلیدر

اشکی طاشی اول شاه جهانک فلکده قطب دوران منزلیدر

قدم بصدک قدمی بو مقامه کوزک آچ اهل عرفان منزلیدر

کتورنا ملکده نام شهریاری بلورسن آنی عنوان منزلیدر

دعای شاهی اخلاص ختم ایت الله محل نظم قرآن منزلیدر

ثنا خوانی اولوب شاه جهانی که مدح الیه کاکان منزلیدر

جهان طور دقجه وار اوله اوسرور سعادت تختی الآن منزلیدر

در مدح حضرت شهزادۀ جوان بخت همنشین سعادت ودولت

ای همایون طلعت فرخنده ذات اولدی ذاتکله مشرّف کاینات

سنسن اول شهزادهٔ سلطان دین ایلدی پرورده ربّ العالمین

کون یوزک مهر جهان آرادرر ذات پاکک دولت دنیا درر

کولکه سین اوستکدن آیرمسون اله سایه کستردر سنکیچون پادشاه

سایه سنده خوش کچرسن سن آنک دایم افزون اولمده کوندن کونک

دور عدلنده اوشاهک ای ملک دونمده دایم مرادنجه فلک

هر کسی عهدنده قلدی بر مراد حضرت حق ایلسون عمرنده زیاد

حضرت شهزادهٔ شاه ارجمند مهر آسا همتی بالا بلند

نام پاکیدر محمّد خان آنک
خاکپاین کوزلدر اعیان آنک

اهل دللر دایما مدحنده در تشنه دل وصفیله آنک زنده در

جوهر نطقنی هر اهل سخن
عرض ایدوب بر جا کیایه جملةً

باعث سوری مفاکستر در اول
ملك حسنه کون کبی سرور در اول

کللری شرمنده قلدی خنده سی
بلبل جاندر آنك کوینده سی

ای جمال فرّخی صاحب کمال
صقلسون یاوز نظردن ذو الجلال

تیدۀ فرمان برید کاینات
سوزلری سرچشمۀ آب حیات

اوله رفعتده مدام اول ماه رو
خلق عالم ایده اکا سرفرو

اوله دولتله همیشه شادکام
عمر باقی عزّ و دولت مستدام

نُه فلك دوندکجه طوردقجه زمین
اوله اقبال و سعادت همنشین

باشن اجوبه قالدرب قالدو دعا
اومرینکم اوله مقبول خدا

در ملح دولتنصد نشین فرزند
اعنی شهزادۀ ارجمند

وار اوله دنیا سرایند نه دودمان
مستدام عمر و دولت اوله اول سلطان

پادشاه عالمه باغشلیه سبحانمز / شاهزاده حضرت سلطان محمد خانمز

فیض آوراً فاقه لطفی کون ذو الجود در / کون کبی نجم سعادت طالعی مسعود در

حسن خلق خوش وجودنده تمو موجود در / شاهزاده حضرت سلطان محمد خانمز

کون کبی روشن جمالیدر آنک شمع الله / اوسته پروانه لر اولوب دونرمهر ماه

دولت ایله اوله دایم همنشین پادشاه / شاهزاده حضرت سلطان محمد خانمز

کر سوار اولسه سمند نازه اول شاه کزین / مهر عالم پایه دوشوب قلوربوس زمین

حضرت حق ایلسون جمله بلالردن امین / شاهزاده حضرت سلطان محمد خانمز

عزت واقبال ایله بختی همیشه وله شاد / حق تعالی دولتن کوندن کونه قلسون زیاد

ای قدیمی ایلدی بن بنده سنی بر مراد / شاهزاده حضرت سلطان محمد خانمز

در بیان دلاوران پهلوان / سلحشوران وکشتکیران

اولدی بر وجهله جمعیت خاص / جمع اولوب برارایه کلدی خواص

مجلس شهده کورک عرفانی — مدح ایدرلر او شه دورانی

پای تختنده اوتوردی وزرا — پای بوس ایلدی جمله امرا

قوللرین شاه جهان یاد اتدی — دل غمکینلرینی شاد اتدی

شه سوار اولدی سعادتله همان — آت میدانه ایرشدی روان

شه نشین اوزره جقوب اتدی جلوس — جندیلر پای سریر ایلدی بوس

امرا ایدوب دیدی او سلطان کزین — جندیلر حاضر ایلدی جقدی همین

اولدیلر صف صف اولوب ایکی بولوک — سیر ایدوب آنی صفا سوردی ملک

کلدیلر خسرو دوران اوکینه — سرفرو ایلدیلر خان اوکینه

بر برین اوقودیلر میدانه — قلدیلر عرض هنر مردانه

بنرلر ایله ایدوب جولانی — طوتدیلر شوکت میدانی

الجوب ایلدیلر حقنه دعا — کوکلنه پادشهک ایردی صفا

پادشه آنلره احسان ایتدی همت خسرو دوران ایتدی

کشتیکیران اوره ده حاضر ایدی سیرینه شاه جهان ناظر ایدی

پهلوانلر ایدوبن بوس زمین پیرلر شاهه دعا ایتدی همین

دوبدورو قرشو بقرشو طوردی قوچ کبی بر برینه باش اوردی

کتوروب قوتی بازویه همان پنجه پنجه اولدی صن ایکی ارسلان

چوق زمان جنك وجدال ایلدیلر بر برینی آلمغه آل ایلدیلر

شویله قپدی اوره ده کله لری اوردیلر بر برینه سله لری

شوکه ایلتدیلر آخر کوره شی اولدی میدانده اوغرق دوکشی

ضرب دستیله یکلدی بری ایتمدی بر برینه ضرری

آبرك دیدی اول سلطان جهان ایلدی آنلره وافر احسان

نه قدر وار ایسه ارباب هنر دامننی ایلدیلر طبطلو زر

هر بری اولدی آنك شویله غنی — رشك ایدر اولدی آکا دهر دنی

ایلدیلر شه دورانه دعا — مستجاب ایلیه آنی مولا

این خاتمهٔ کلام — در وصف پادشاه نبام

بحمد الله تمام اولدی رساله — آنی عرض ایله اول صاحب کماله

نیجه تحریر ایدیك کاتبلر آنی — قلم قدرت کتوردی زبان آنی

ایچنده هر سوزم بر در مکنون — صفابخش و لطیف خوب موزون

اوقوینلر بو نظم دلکشایی — بولورلر مجلس اهل صفایی

بو نظم کلستان جان فزادر — شه دورانه عرض اتسم سزادر

آچلمش هر ورق بر ورد تردر — سوزم بحر نظمده بر کهردر

بو نخل کلشن روح روانی — کورنلر یاد ایدرلر کلستانی

نوابخش اولدی آنده بلبل جان — غزل خوان اولدیلر مرغ خوش الحان

دم اولدی آندن نوروز عجمدن — صفابخش اولدی بزم جام جمدن

مقامات اهلنی قلدی مخیر — اوقودی مدح شاهی آندن ازبر

غزل در مدح پادشاه

بوزسوزر آئینهٔ مهر ایله ماه

حضرت پادشاه ظل خدا — بوزسوزر ایشیکنه بای وگدا

خاکله بر بیلنده سیم ایله زر — کوزلر احسانن الّنی اهل رجا

خلقنی بند اسیر عدل ایتدی — حسن خلق ایله خسرو دارا

قالمشم [illegible] غمده قلسه نظر — نولا عین عنایت ایله بیکا

صدق واخلاص ایله جهان ایچره — قل قدیمی همیشه خیر دعا

خبراولا آخری وعاقبتی — بُسر دادین میسّر ایده خدا

وله ایضاً

خوش ضیا ویردی کون یوزی شهدن — کورن ایتدی مه کبی قدره

اول در ربا دشاه عادل دل — جود لطفندن اومرین بهره
ویردی حق جمله مرادانتم — دل وجان ایردی حضرت حضره
بر گداسن قدیمی ایله دعا — کلوب ایرشدی سکا بر ذن
بنده در آگه زمرهٔ آدم — بنده اول سنده اول شهی دهر
دولتنده او شاه دورانک — ایرشدی هر برسی بر صله

وله ایضاً

رخلت بر کی کلی سیرابه دوندی — عذارک پرتوی مهتابه دوندی
فراق حسرت لعلکله ساقی — کوزوم یاشی شراب نابه دوندی
دو شیخه کونیه باران اشکم — دو چشم خون فشان میزابه دوندی
او دم غرق اولدی دل دریای نظره — سرشکم قطره سی کردابه دوندی
سراسر یاد آهمله قدیمی — سپهر پیره زن طولابه دوندی

قطعه

تمام اولدی بو ابیات دل افزا	طقوز یوز طقسانده پادشاهم
دعامز بو در فرخنده اولا	او قوینلر بو نظم دلکشانی

تمت الکتاب بعون الله الملك الوهاب

عرض حال قدیمی

اسان دولتکده اندوکم بودر رجا	بر قدیمی بنده یم کلدم دری درکاهکه
حضرت ایوب احسانی بنده که قلدی عطا	دولت دنیادن ال چکدم علایق مالکه
استرین داخی ترقی اوله ای کان سخا	بنده که سکز بیک اقچه ایله براتی ویردیلر
اون ایکیسی اومرین بن بنده که احسان اولا	یازوسی اون التی بیک در احسانی بیقصور
ایکی بیك اقچه تیماری بنده که فرمان اولا	بر تیوجی اوغلی وار دریم ایله مشترك
لطفك ایله طشره قپوجیلق انعام ایت کا	کون کبی استر قولك روشن چراغی اولمغه

حضرتکدن بو امیدم اومرم اوله قبول
شاه زاده حضرت سلطان محمد باشیچون
جلمجه دن ایکی بیك انجه تصدق اتدیلر
احتسابم اون ایکی بیك اوله امیدم بودر

شها
بو مراد ایله بزی محروم قوندرمه
امر عالیك اومرین ایکیز مسطور اولا
اومرین کم حضرت ایوبه اوده تبدیل اولا
نبوجی باشنه امر الیله حق انبیا

استرین خط همایونیله بر امر شریف
تا اولنجه احتسابی کسه بندن الميا

بیورای پادشاه ربع مسکون
مرادم اوذره دونه چرخ گردون

23

2A